

ตัวอย่างที่ 2

เมื่อวานผมได้เสนอเด็กเก่งแฉ่งจน สอบแพทย์ได้ แต่เจ็บแสบหัวเพราะไม่เขี่ยเรียน เกิดขึ้นที่จังหวัดอำนาจเจริญ วันนี้ขาดสติใจฟุ้งเหวี่ยง พอมีข่าวออกไป ชาวบ้านผู้มีใจกุศลได้ยื่นมือเข้าช่วยเหลือ ให้ทุนการศึกษา เพื่อจะได้ไปเป็นหมอที่บ้านเดิมของตัวเอง ช่วยเหลือบ้านเกิดตัวเองต่อไป เด็กทั้งคู่กำพร้าพ่อ แต่เรียนดีมาก สามารถเข้าสอบแพทย์ที่โรงพยาบาลศิริราชได้ อีกคนสามารถสอบคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล เมื่อเด็กจบการศึกษาจะมาช่วยเหลือพัฒนาบ้านเกิดเมืองนอน ผู้ว่าฯบอกว่ายินดีเป็นอย่างยิ่งที่จะให้ความช่วยเหลือ ให้ผู้ปกครองทำหนังสือไปที่กาชาดจังหวัด (22 กันยายน 2544)

ข่าวเด็กเรียนดีที่สามารถสอบเข้าเรียนแพทย์และสาธารณสุขได้แค่ขาดทุนทรัพย์ เมื่อสื่อต่างๆ เคยแพร่ข่าวนี้ออกไป ปรากฏว่ามีผู้ติดต่อเข้ามาให้ความช่วยเหลือเป็นจำนวนมาก โดยต้องการมอบทุนการศึกษาให้

ตัวอย่างที่ 3

นี่เขาบอกถึงสถิติการบาดเจ็บในช่วงเทศกาลปีใหม่ เขาบอกว่าบาดเจ็บชั่วคราวโง่งง 142 คนโดยเฉพาะผู้ขับรถ การบาดเจ็บและเจ็บป่วย คายชั่วคราวโง่งง 3 ราย ส่วนแล้วแต่อยู่ในสภาพเมาแล้วขับ เสนอวิธีการมูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ รายงานถึงสถานการณ์ของอุบัติเหตุช่วงเทศกาลปีใหม่ 2544 ที่ผ่านมา พบว่า วันที่ 31 ธค. 2543 ที่ผ่านมา บาดเจ็บสูงสุด ส่วนตาย 30 ธค. 43 เสนอมูลนิธิโครงการเมาไม่ขับได้ศึกษาพบว่า ผู้ที่ได้รับบาดเจ็บมีแอลกอฮอล์ในเลือดเกินกว่า 50 มก เกินกว่าที่กฎหมายกำหนด พบว่าจะเพิ่มสูงในเวลากลางคืนและเพิ่มสูงเวลาตีห้าหัวค่ำ ถึงตีสามหัวรุ่ง (25 มีนาคม 2544)

ผู้เล่าบอกถึงสถิติการบาดเจ็บและตายในช่วงปีใหม่ ที่พบว่า บาดเจ็บชั่วคราวโง่งง 142 คน และตายชั่วคราวโง่งง 3 ราย ที่สาเหตุล้วนมาจากเมาแล้วขับ และผู้บาดเจ็บส่วนใหญ่มีปริมาณแอลกอฮอล์ในเลือดเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด ผู้เล่านำเสนอข่าวนี้นี้เพราะมีเจตนาที่จะให้ผู้ฟังระมัดระวัง เมื่อเห็นความรุนแรงของอุบัติเหตุจากการขับรถขณะเมาสุรา

นอกจากทวน ทักนิถจะใช้ประโยชน์บอกเล่าแสดงอารมณ์ความรู้สึกของตนเองที่ช่วยให้ข่าวมีสีสันแล้ว บางครั้งยังสอดแทรกความคิดเห็น และข้อเสนอแนะที่ช่วยกระตุ้นให้คนในสังคมเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ไม่ดีไปในทางที่ดีขึ้น

2.2 ประโยคคำถาม

การใช้ประโยคคำถามในการเล่าข่าวของทวน ทักษิณพบว่ามิใช่ประโยคคำถามแบบร่ำพืง และแสดงทรรศนะ ดังนี้

2.2.1 ประโยคคำถามแบบร่ำพืง

สิ่งที่ผู้พูดถามไม่ได้เจาะจงผู้ตอบแต่เป็นการร่ำพืง แสดงความรู้สึกสงสัยต่อสิ่งที่ไม่น่าจะเกิดขึ้น แต่ได้เกิดขึ้นแล้ว

ตัวอย่างที่ 1

เกิดแล้วหาพ่อไม่ได้เลยประชด น่าลูกตัวเองไม่รู้จะหลงพันหรือ ศีลธรรมมันไป
อยู่ที่ไหนหมด (10 กรกฎาคม 2544)

ประโยคคำถามข้างต้น เป็นการร่ำพืงแสดงความรู้สึกเศร้าใจต่อข่าวที่แม่ฆ่าลูก เหตุการณ์
เช่นนี้ไม่น่าจะเกิดขึ้น ตามปกติบุคคลที่ขึ้นชื่อว่าแม่ย่อมรักลูกทุกคน แต่ในข่าวแม่สามารถฆ่าลูกตัวเอง
ได้ ข่าวนี้แสดงถึงความเสื่อมโทรมทางด้านจิตใจของคนในสังคม ผู้เล่าจึงร่ำพืงและ โห่หาศีลธรรม
ในจิตใจคน ถึงขนาดที่ดื้อถามผู้ฟังว่า “ศีลธรรมไปอยู่ที่ไหนหมด”

ตัวอย่างที่ 2

แกงจะคิดธุระหรือหรือ จะไปทำธุระที่ไหนควรคำนึงถึงเพื่อนตำรวจที่อยู่
โรงพักเดียวกันเสียก่อน (16 พฤษภาคม 2544)

“แกงคิดธุระหรือหรือ” เป็นคำถามร่ำพืงแกมประชดประชันที่ผู้เล่าเกิดความรู้สึก
ฉงนสนเท่ห์ต่อข่าว ตำรวจที่มีหน้าที่การเงินซึ่งคกเป็นผู้ต้องหาในข่าวไปเบิกจ่ายเงินเดือนให้เพื่อน
ตำรวจทั้งโรงพัก แต่กลับยักยอกเงินทั้งหมดหนีไปต่างประเทศ ผู้เล่าจึงเสียดสีด้วยคำพูดว่า “แกง
คิดธุระหรืออย่างไร”

2.2.2 ประโยคคำถามแสดงทรรศนะ

ผู้พูดถามโดยสอดแทรกความคิดเห็นของตนเอง เสมือนเป็นการถามผู้ฟังว่าเห็นด้วยกับ
คำพูดของเขาหรือไม่

ตัวอย่างที่ 1

ความจริงท้องถิ่นไม่ใช่พื้นที่กว้างขวางอะไร แต่ทำไมต้องฆ่าแกงกัน

(20 กุมภาพันธ์ 2544)

ในข่าวการฆาตกรรมประ โยชนันและแยงชิงอำนาจของผู้ที่ทำงานในสังกัดขององค์การบริหาร ส่วนตำบลหรือที่เราเรียกว่า อบต. ผู้เล่าตั้งคำถามเชิงแสดงทรรศนะว่า “ทำไมต้องฆ่าแกงกัน” เพราะพื้นที่ อบต. แต่ละแห่งไม่ได้กว้างขวางอะไรมาก แต่กลับมีข่าวฆาตกรรมให้ได้ยินได้ฟังอยู่เสมอ

ตัวอย่างที่ 2

พี่น้องว่าสมควรตายไหมไอ้บ่าวนี้ เมาแล้วเที่ยวค้าพ่อค้าแม่ ค้าไม่พอ ยังถีบพ่อ ถีบแม่ ทำตัวเห็นชาวเกาะ เกาะพ่อ เกาะแม่กิน พอพ่อแม่ไม่ให้เบียด ค้าบ้าง ซ้อมบ้าง

(28 กุมภาพันธ์ 2544)

จากข่าวพ่อยังถูกตายเพราะสุดทนกับพฤติกรรมที่เมาเหล้าครึ่งโค ต้องทำร้ายร่างกายพ่อแม่ ทุกครั้ง ในประโยค “พี่น้องว่าสมควรตายไหมไอ้บ่าวนี้” เป็นการถามผู้ฟังโดยแสดงความเห็นนำ

ตัวอย่างที่ 3

คนรานะครับทำได้ แม้กระทั่ง พ่อแม่ ที่อุตสาหกรรมเลี้ยงมันมา ตั้งแต่หัวเท่าไม้ขีด ตีนเท่าฝ่าหอย พอโตขึ้นมากลับสนองคุณด้วยการฟันพ่อแม่ มันน่าคบไหม นำอยู่ให้หนัก แผ่นดินไหม (28 กุมภาพันธ์ 2544)

“มันน่าคบไหม นำอยู่ให้หนักแผ่นดินไหม” เป็นประโยคคำถามท้ายข่าวที่ผู้เล่ารู้สึก สะเทือนใจ จากข่าวลูกเมาขำบ้ำแล้วใช้มีดไล่ฟันพ่อแม่อาการสาหัสปางตาย ผู้เล่าแสดงทรรศนะว่า “คนเราทำได้แม้กระทั่งพ่อแม่ที่อุตสาหกรรมเลี้ยงมา” เพราะพ่อแม่เป็นผู้ให้กำเนิดถือเป็นผู้ที่มีพระคุณ อย่างหาที่เปรียบมิได้ แต่บุคคลในข่าวผู้นี้ยังทำร้าย ผู้ที่ขึ้นชื่อว่าเป็นพ่อและแม่ได้ ผู้เล่าจึงถามผู้ฟังว่า คนประเภทนี้สมควรมีชีวิตอยู่ให้หนักแผ่นดินหรือไม่

2.3 ประโยคปฏิเสธ

ทวน ทักยิว ใช้ประโยคปฏิเสธย้ำความหมายในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เพื่อให้ผู้ฟังเข้าใจ ในสิ่งที่ผู้เล่าต้องการสื่อมากยิ่งขึ้น

ตัวอย่างที่ 1

ยาบ้าหันหัวลงมาบ้านเราแล้ว คือลงมาภาคใต้ เพราะฉะนั้นพี่น้องต้องระวัง ลูกหลาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป้าหมายตามโรงเรียน สถานที่ศึกษา ที่จะระบาดหนัก ฟังแล้วไม่สบายใจ เพราะเขาบอกว่า ยาบ้า เบนเข็มลงทางภาคใต้ ขบวนการยาบ้า นี้ขนาด ยังไม่เบนเข็ม ยังไม่หันหัวมาถนัดๆ แล้ว ถ้ามายังบ้านเราก็หนักแหละ และจะมีข่าวกัน ทุกวันคอยท่าแล ถ้าเป็นจริงที่เขาแถลง (30 มกราคม 2544)

ผู้เล่าเป็นห่วงสถานการณ์การระบาดของยาบ้า ที่มีข่าวว่าจะแพร่ระบาดหนักในภาคใต้ ให้คอยฟังข่าวร้ายแรงที่จะอาจเกิดขึ้น ได้ทุกวันจากผลของยาบ้า

ตัวอย่างที่ 2

ไม่ต้องพูดอะไรมาก ใครจะเชื่อหรือไม่ก็แล้ว แต่ผมเชื่อนะครับ ว่าเวรกรรมมีจริง เวรใดใครทำ เวรใดใครก่อ เวรนั้นก็ต้องตอบสนองให้เราได้เห็นกันชาตินี้แหละ ไม่ต้องรอ ถึงชาติหน้า หนีไม่พ้นกฎกรรมกงเกวียน เชื้อหัวไอ้ทวน (2 มีนาคม 2544)

ประ โยคปฏิเสฐข้างต้น ต้องการสื่อให้ผู้ฟังเห็นว่าผู้เล่าเชื่อในเรื่อง บาปบุญคุณโทษ เชื่อในเรื่องกรรมกงเกวียน กรรมใดใครก่อสิ่งนั้นจะกลับมาสนองผู้กระทำอย่างรวดเร็ว คำว่า “เชื้อหัวไอ้ทวน” แสดงความรู้สึกมั่นใจว่าสิ่งที่ผู้เล่าคิดและเชื่อนั้นเป็นเรื่องจริง ประ โยคดังกล่าวสร้างความน่าสนใจและช่วยกระตุ้นให้ผู้ฟังหันมาทำความดีกันมากขึ้น

ตัวอย่างที่ 3

เป็นแบบนี้ทุกรายละครับ เวลาจน ไม่มีใครแล คนดูถูก พอรวยขึ้นมา คนนั้นก็พี้ คนนี้ก็น้อง คนนั้นก็ญาติ ไม่รู้ผุดขึ้นมาจากหลุมไหน (8 กันยายน 2544)

ประ โยคปฏิเสฐผู้เล่าแสดงอารมณ์ความรู้สึกประชดประชันแถมเสียดสี คนในสังคมว่า คนที่มีฐานะยากจนไม่มีเงิน ก็ไม่มีใครสนใจมีแต่คนดูถูกเหยียดหยาม แต่เมื่อรวยขึ้นมามีคนขอนับญาติมากมาย “คนนั้นก็พี้คนนี้น้อง คนนั้นก็ญาติ ไม่รู้ผุดขึ้นมาจากหลุมไหน” ในประ โยคดังกล่าว สนับสนุนความรู้สึกของผู้เล่าข้างต้น ได้เป็นอย่างดี จากข่าวที่คนในสังคมทุกวันนี้คบกันเพื่อหวังผลประโยชน์

ตัวอย่างที่ 4

จุดที่จะบรรยายแล้วครับท่านผู้ฟัง ความแสบ จนผมบรรยายไม่ถูกแล้ว
คูชิครับว่ามันแปรตขนาดไหน (20 กรกฎาคม 2544)

“ความแสบ จนผมบรรยายไม่ถูกแล้ว คูชิครับว่ามันแปรตขนาดไหน” แสดงความรู้สึก
 โกรธแค้นบุคคลในข่าวอย่างเด่นชัด ถึงขนาดที่ผู้เล่าไม่สามารถบรรยายพฤติกรรมอันโหดร้ายได้
 และเปรียบเป็น “แปรต” นำสังเกตว่า ทวน ทักยืมใช้คำหยาบปนอยู่ด้วยเช่น “มัน” แสดงความโกรธ
 เกลียดผู้ต้องหาในข่าว

ตัวอย่างที่ 5

อย่างที่ผมบอกพี่น้องกันเป็นประจำว่า คนเราถ้ามีดวงนะครับ **ไม่ต้องไปเดินรบน**
ไม่ต้องไปชวนชวาย ไม่ต้องไปขุดต้นไม้ไหว้จอมปลวก ไม่ต้องไปหาที่ไหนถึงเวลามัน
มาเอง ถ้ามีดวงนะครับแต่ถ้าไม่มีดวงไปขุดต้นไม้ไหว้จอมปลวกไปที่นั่นที่นี้ เบียดเสียด
เหนียวก็เหนียวเสียวเวลาไม่มีโอกาสถูก และถ้ามีดวงมันมาเอง (8 กันยายน 2544)

จากข่าวคนถูกรางวัลที่ 1 ได้รับเงินหลายล้านบาทโดยไม่ได้ตั้งใจที่จะเสี่ยงโชค แต่มี
 คนคะยั้นคะยอให้ซื้อเลขได้เงินรางวัลถึง 5 ล้านบาท ประโยค “เบียดเสียดเหนียวก็เหนียวเสียวเวลาไม่มี
 โอกาสถูก ถ้ามีดวงมันมาเอง” คำว่า “เบียดเสียดเหนียวก็เหนียว” แสดงความรู้สึกเบื่อหน่ายกับ
 พฤติกรรมของคนไทยที่ชื่นชอบในเรื่องเสี่ยงดวง โดยการไหว้ต้นไม้ ไหว้จอมปลวก ผู้เล่าไม่เห็นด้วย
 กับพฤติกรรมดังกล่าวและเชื่อในเรื่องดวงมากกว่า

2.4 ประโยคขอร้องหรือชักชวน

ประโยคขอร้องหรือชักชวน คือ ประโยคที่ผู้พูดต้องการขอร้องหรือชักชวนให้ผู้ฟังทำสิ่งใด
 สิ่งหนึ่งตามที่ตนเองต้องการ จากการศึกษาการเล่าข่าวในรายการ “เสียงนกเสียงกา” พบว่า ทวน
 ทักยืม ใช้ประโยคดังกล่าว เพื่อโน้มน้าวให้ผู้ฟังคล้อยตามและเชื่อในสิ่งที่เขาพูด

ตัวอย่างที่ 1

ตำรวจเขาจับไอ้บ่าวนี้ คัมคูน นักเรียน น้องๆ หลานๆ ฟังรายการนี้กันอยู่
 มั่งใหม่ คนเราหากินกันแปลกๆ ก่อนที่ซื้อไอ้ไรขอให้ฟังหูไว้หูเสียก่อน ถ้าฟังเขาหลง
 เขาพูดแล้วเชื่อทันทีนี้เสียใจภายหลังนะ (14 มิถุนายน 2544)

ประโยค “ก่อนเชื่ออะไรขอให้ฟังหูไว้หูเสียก่อน” ผู้เล่าขอร้องแถมเตือนสติผู้ฟังด้วยความหวังดีว่า ก่อนที่จะหลงเชื่อสิ่งใดๆ ให้คิดให้รอบคอบ จะได้ไม่ต้องเสียใจภายหลังหากโดนผู้อื่นหลอกหลวง

ตัวอย่างที่ 2

เมื่อได้ยินข่าวนี้แล้ว ทั้งๆ ดิงๆ กันบ้างนะครับ เรื่องหวย เรื่องเบอร์ไม่ว่ามันลือหรือไม่ลือ ถ้าไม่เล่นเฉยเฉย หรือไม่เล่นเลยจะเป็นการดี รู้จักทำมาหากิน รู้จักใช้จ่าย เก็บหอมรอมริบ แต่นี้ก็ไม่เคียดร้อน
ถ้าเล่นการพนัน แพนันก็เข้าก็เคียดร้อนเหมือนกัน เรื่องแทงเบอร์ แทงหวย เพราะฉะนั้นพลาดๆ หลีกๆ กันบ้าง (10 พฤษภาคม 2544)

ประโยคข้างต้นผู้เล่าต้องการขอร้องและชักชวนให้ผู้ฟัง เลิกเล่นหวย หากเลิกไม่ได้ก็เล่นแต่พอประมาณ จะได้ไม่เคียดร้อน ผู้เล่ายังแนะผู้ฟังอีกว่า ถ้าต้องการมีชีวิตอยู่อย่างสบาย ต้องรู้จักทำมาหากิน ประหยัด ประโยคขอร้องดังกล่าวสื่อให้เห็นความปรารถนาดีของผู้เล่า

ตัวอย่างที่ 3

ขาดเจ็บจริงๆ นะครับ หากินกันง่ายๆ เพราะฉะนั้นรายการนี้จึงได้ทั้งดิง พ่อแม่พี่น้อง เป็นประจำ ว่าก่อนที่จะหลงเชื่ออะไร คิดกันให้ถี่เสียก่อน ไม่ใช่เขามาพูดชักชวนไม่กี่คำแล้วก็หลงเชื่อ ถ้าเป็นแบบนี้ระวังจะนั่งน้ำตาเซ็ดหัวเข้า (14 มิถุนายน 2544)

ประโยคขอร้องข้างต้นผู้เล่า กล่าวเตือนผู้ฟังว่าให้มีสติคิดให้รอบคอบ ก่อนที่จะหลงเชื่อคำพูดของบุคคลอื่น เพราะในปัจจุบันนี้มีเหล่ามีงาฉิมพามากมาย โดยแทรกสำนวน เพื่อให้ผู้ฟังเห็นภาพชัดยิ่งขึ้น หากไม่เชื่อในสิ่งที่พูด ด้วยสำนวนที่ว่า “ระวังจะนั่งน้ำตาเซ็ดหัวเข้า”

ตัวอย่างที่ 4

กินเหล้าต้องกินแต่พอประมาณ เมาพอหอมปากหอมคอ เมากันพอรู้เรื่อง จำหน้าเพื่อนได้ก็พอแล้ว อย่าเมากันมากกว่านี้เลย พ่อเจ้าพระคุณ (21 พฤษภาคม 2544)

“เมากันพอรู้เรื่อง จำหน้าเพื่อนได้ก็พอแล้ว” สืบเนื่องจากข่าวฆาตกรรมเพื่อนฆ่าเพื่อน เพราะทะเลาะกันในวงเหล้า ทวน ทักมิด ขอร้องผู้ฟังว่า หากอยากสังสรรค์กินเหล้า ต้องกินแต่

พอประมาณ อย่าให้มาจนขาดสติ เพราะอาจมีเรื่องมีราวจนถึงขั้น ชกต่อย ยิ่ง ต่อสู้กัน ดังข่าวที่เรา มักจะ ได้เห็น ในสื่อต่างๆ อยู่เสมอ เพราะเมื่อเหล่าเข้าปากแล้วมักขาดสติ ทำอะไร โดยไม่ยั้งคิดได้

จะเห็นได้ว่า ทวน พักนิม ใช้ประโยชน์ของร่องที่สื่อให้เห็นถึงความปรารถนาดีที่มีต่อผู้ฟัง

2.5 ประโยคกละ

การใช้ประโยคกละปรากฏทั่วไปตามการสื่อสาร อาจมีทั้งบอกเล่าเพื่อให้ข้อมูล แสดงความรู้สึก ตั้งคำถาม และปฏิเสธเพื่อบรรณสิ่งตรงกันข้าม ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 1

ครับ คนไทยเราผมถึงบอกว่า น้ำใจเป็นหนึ่งในโลกไม่เหมือนใคร เราจะ สังเกตเห็นในหลายๆกรณี เมื่อเพื่อนร่วมชาติ ญาติร่วมแผ่นดิน เดือดร้อน คนไทยเราไม่เคย ทอดทิ้ง จะร่วมพลังเข้าช่วยเหลือ นำภาคภูมิใจในความเป็นคนไทย (22 กันยายน 2544)

ในประโยค “คนไทยน้ำใจเป็นหนึ่งในโลกไม่เหมือนใคร” ผู้เล่าแสดงความรู้สึกซาบซึ้ง ปลื้มปิติในน้ำใจของคนไทยที่ไม่เคยทอดทิ้งกัน เสมือนผู้เล่าต้องการบอกกับผู้ฟังว่า เสน่ห์ของคนไทย ที่ไม่เหมือนชนชาติอื่นใดในโลกก็คือความเป็นคนมีน้ำใจไมตรี และโอบอ้อมอารี ส่วนประโยค “นำภาคภูมิใจในความเป็นไทย” สื่อให้ผู้รู้สึกว่าคุณภูมิใจที่ได้เกิดมาเป็นคนไทย ประโยคบอกเล่า ประกอบกับประโยคปฏิเสธดังกล่าวมีส่วนกระตุ้นให้ผู้ฟังเกิดความรักชาติและภาคภูมิใจในความเป็น หนึ่งในเดียวของคนไทย

ตัวอย่างที่ 2

พูดก็พูดนะครับท่านผู้ฟังคนเรายุคนี้สมัยนี้ ทำอะไร ไม่ยั้งคิด พอมีอารมณ์ชั่ววูบ ก็ตัดสินใจ ทำกันไปเลย ไม่รู้เหตุการ์ณตามมาจะรุนแรง หรือไม่ รู้ คือ ทำอะไร ไม่คิดเพราะฉะนั้น มีปัญหาอะไรค่อยๆคิด ที่น้องหือ ใจเย็นๆ อย่างแบบ ค่อยๆแก้ เพราะปัญหาทุกปัญหา มีทางแก้ อย่างวู่วาม อย่างผลามๆ บ้านเราว่าพันนั้น ใจเย็นๆ ตั้งสติ คิดเสียก่อนทำ ไม่ใช่ทำ แล้วมาคิด (12 มกราคม 2544)

ประโยคบอกเล่าประกอบกับประโยคปฏิเสธข้างต้น ผู้เล่าต้องการบอกว่า ปัญหาทุกปัญหา มีทางแก้ไข ให้ตั้งสติ คิดให้รอบคอบ “คิดก่อนทำ อย่าทำก่อนคิด ”

ตัวอย่างที่ 3

พันหรือเรื่องมา เรื่องแกลงไม่ดีทั้งนั้น บาบ ผิดกฎหมายก็ผิด เพราะฉะนั้น ใจเย็นกันสักที ไม่ชอบใครไม่พอใจใคร อย่าไปแหงหน้า อย่าไปแหงนงู อยู่บายๆ ดีกว่า ไม่รู้จ้มา จิงแกลงทำไร คนเราถ้ารู้จักคิดสักนิดนะครับ ไม่มีใครอยู่กำฟ้า ตายทุกคน ถ้าคิดได้ทันที ตายเองดีกว่า เราไม่ต้องไม่ช่วยให้เขาตาย ถ้าคิดได้แบบนี้ บายใจ (6 กุมภาพันธ์ 2544)

ประโยคละข้างต้น ผู้เล่าต้องการเตือนสติผู้ฟังในประโยคบอกเล่าที่ว่า การฆ่าคนตาย นอกจากผิดกฎหมายแล้ว ยังเป็นบาป คละกับประโยคปฏิเสธ เมื่อไม่พอใจใคร อย่าไปมองหน้า อย่าไปพูด หากคิดได้แบบนี้จะสบายใจ เพราะไม่มีใครอยู่กำฟ้าต้องตายทุกคน

3. โวหาร

โวหาร หรือภาพพจน์หมายถึง ส่วนวนภาษารูปแบบหนึ่ง เกิดจากการเรียบเรียงถ้อยคำด้วยวิธีการต่างๆ ให้ผิดแผกไปจากการเรียงลำดับคำหรือความหมายของคำตามปกติ เพื่อให้เกิดภาพหรือมีความหมายพิเศษ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2539 : 109-110) ในการเล่าข่าวของ ทวน ทักษิณ พบว่ามีการใช้ โวหาร เพื่อให้ข่าวมีสีสัน มีรสชาติ ช่วยให้ผู้ฟังเกิดความสนุกสนานและดึงดูดความสนใจจากผู้ฟังได้ โวหารที่พบมากได้แก่ อุปมา อุปลักษณ์ และอติพจน์ ดังนี้

3.1 โวหารอุปมา

อุปมา คือ โวหารที่แสดงการเปรียบเทียบความเหมือนระหว่างสิ่ง 2 สิ่ง เพื่อให้สิ่งนั้นมีความเด่นชัดยิ่งขึ้น โดยใช้คำเชื่อม ได้แก่ เหมือน / คล้าย / ราว / ประหนึ่ง / ดูจ / ดัง / เปรียบเหมือน / เสมือน / ราวกับ เป็นต้น

ตัวอย่างที่ 1

เพื่อนร่วมชาติเปรียบเหมือนญาติร่วมแผ่นดิน (12 พฤษภาคม 2544)

อุปมาโวหารข้างต้นนี้เปรียบเทียบคนไทยทุกคนว่าเป็นเหมือนเพื่อน เหมือนญาติ สื่อความว่า ในเมื่อเราอาศัยอยู่ในผืนแผ่นดินเดียวกัน คือ ประเทศไทย ทุกคนจึงเป็นญาติกัน แม้จะไม่มี ความเกี่ยวข้องกันทางสายเลือด โดยใช้คำคล้องจองเพื่อให้โวหารนี้น่าสนใจ คือ คำว่า “ชาติ” และ “ญาติ”

ตัวอย่างที่ 2

แกยกมือรับพร้าทำให้พร้าฟันมือ นิ้วซ้ายขาด เลือดพุ่งเหมือนท่อประปาแตก
(23 พฤษภาคม 2544)

อุปมาโวหารข้างต้นนี้ใช้คำว่า “เหมือน” เชื่อมความเปรียบ เมื่อบุคคลในข่าว โคนฟันจน นิ้วมือขาด เลือดเลือดมาก เลือดไหลไม่หยุด เปรียบเหมือนท่อน้ำประปาเวลาแตก น้ำพุ่งแรงออกมา มากและไหลไม่หยุดเช่นกัน โวหารดังกล่าวช่วยสร้างภาพให้ผู้ฟังจินตนาการถึง ปริมาณที่เลือดไหล ออกมาเมื่อนิ้วขาด

ตัวอย่างที่ 3

คอนตำรวจไปถึงกำลังขึ้นถือนี๊ด น้ำลายไหลยืดเหมือนหมาบ้า
(18 มกราคม 2544)

อุปมาโวหารข้างต้นได้เปรียบเทียบคนคิดยาบ้า ว่ามีอาการคุ้มคลั่ง พร้อมทั้งจะทำร้ายผู้อื่นได้ ตลอดเวลา เหมือนกับสุนัขที่เป็นโรคพิษสุนัขบ้า พร้อมเสมอที่จะกระโจนเข้าทำร้ายผู้อื่นตลอดเวลา เช่นกัน จากข่าวคนคิดยาบ้าจนคุ้มคลั่ง ฝ่ายภรรยานึกว่าสามีโดนผีเข้า จึงเรียกพระมาทำพิธีปิดเป่า วิญญาณ แต่พระที่มาทำพิธีกลับโดนคนคิดยาบ้าผู้นี้ไล่ฟันจนอาการสาหัส ปางตาย ผู้เล่าใช้โวหาร ดังกล่าวมีเจตนาให้ผู้ฟังเห็นภาพของคนทีคิดยาบ้าอย่างชัดเจน

ตัวอย่างที่ 4

ในที่เกิดเหตุพบ นางหนับ โคมิ อายุ 54 ปี เมียผู้ตายยืนตกใจตัวสั่นเหมือนกับผีเข้า
(21 พฤศจิกายน 2543)

ผู้เล่าใช้วลี “เหมือนกับผีเข้า” เปรียบเทียบอาการตกใจจนตัวสั่นของบุคคลในข่าว เมื่อโดน โจรปล้นทรัพย์สิ้น และโจรยังฆ่าสามีของเธอเสียชีวิต โวหารข้างต้นนี้ให้ผู้ฟังจินตนาการภาพ เหตุการณ์ในข่าว ตามพื้นประสบการณ์ของชาวบ้าน

ตัวอย่างที่ 5

ข่าวนี้เขาบอกว่าฆ่าแกงกันเหมือนผักเหมือนปลา (22 มกราคม 2544)

อุปมาโวหารข้างต้นเปรียบเทียบกับบุคคลที่ไม่เกรงกลัวกฎหมายบ้านเมือง ไม่กลัวความผิด สามารถนำผู้อื่นได้อย่างง่ายดาย ผู้เล่าเปรียบความอุจาดของการฆ่าเหมือนกับชีวิตคนเป็นผักหรือปลา ที่ไม่มีความสำคัญอะไร

ตัวอย่างที่ 6

คิดว่าพี่น้องคงจะได้แลกันมั่งแล้วที่เขาออกทีวี รายการสี่สิบ เกี่ยวกับเรื่อง ชาวเมืองไปได้เมียเงาะป่าซาไก เขาเรียกว่ารักแม่ไม่มีพรมแดน เป็นความรักดูจนिया ที่เกิดขึ้น 1 ในล้านก็ว่าได้ (15 มีนาคม 2544)

ผู้เล่าใช้คำว่า “ดู” แสดงความเปรียบเมื่อมองความสละสลวย สื่อความน่าอัศจรรย์ของ ความรักที่ไม่น่าจะเกิดขึ้นได้ แต่เกิดขึ้นแล้ว คือความรักระหว่างหนุ่มได้ คนเมืองจากจังหวัดสงขลา กับ ลูกสาวหัวหน้าเผ่าเงาะป่าซาไกที่อาศัยอยู่ในหุบเขาลึกในป่า แต่ทั้งสองก็ยังได้มาเจอกัน รักกันและ แต่งงานกันในที่สุด ผู้เล่าจึงเปรียบเทียบความรักของบุคคลทั้งสองดั่งนิยาย

ตัวอย่างที่ 7

ไม่รู้จะพูดอย่างไรดี ชาด ไม่เจียมสังขาร คนเราจะรักใครหลงใครต้องสำรวจ ตัวเองเสียก่อน ว่าเขามีฐานะแค่ไหน ถ้าห่างกันไม่มากเท่าไรไม่ว่า แต่ห่างกันเหมือน ฟ้ากับเหว ยิ่งกว่าดอกฟ้ากับหมาวัดเสียอีก (20 ตุลาคม 2544)

ความเปรียบแบบโวหารอุปมาที่ผู้เล่านำมาเปรียบเทียบ คือ “ฟ้ากับเหว” ผู้เล่าต้องการสื่อ ให้ผู้ฟังเห็นถึงความแตกต่าง ในขำวนี้แสดงถึงความแตกต่างทางฐานะที่คนงานก่อสร้างหลงรักเศรษฐินี แต่ฝ่ายหญิงไม่รับรักเลยแค้นใจเผาบ้านราคากว่า 10 ล้าน เสียหายทั้งหลัง ฝ่ายหญิงจึงเปรียบเหมือน “ฟ้า” เป็นส่วนที่อยู่สูงจนสุดเอื้อมถึง ส่วนฝ่ายชาย (คนงานก่อสร้าง) เหมือน “เหว” เป็นส่วนที่ลึก ที่สุด ฟ้ากับเหวไม่มีทางมาบรรจบกันได้เลย และผู้เล่ายังกล่าวถึงความไม่คู่ควรของบุคคลในขำวอีกว่า “ยิ่งกว่าดอกฟ้ากับหมาวัด” เสียอีก แสดงถึงความแตกต่างกันมาก

ตัวอย่างที่ 8

จากการสังเกตของนักข่าวพบว่าตำรวจในโรงพักกว่า 80 คน อยู่ในสภาพ หน้าเขียวเหมือนพญาน้ำแดงถูกหัวกลอยกันทั้งโรงพัก (16 พฤษภาคม 2544)

โวหารอุปมาข้างต้นเป็นการเปรียบเทียบ จากข่าวนายตำรวจยกยอกเงินเดือนตำรวจทั้งโรงพักหนีไปอยู่ต่างหวัด ทำให้เพื่อนต่างได้รับความเดือดร้อนกันถ้วนหน้า ผู้เล่ากล่าวว่า นักข่าวสังเกตว่านายตำรวจทั้ง 80 คน อยู่ในสภาพ “หน้าเขียว” คำว่าหน้าเขียวทำให้ผู้ฟังต่างเข้าใจตรงกันว่าไม่สบายใจเพราะไม่มีเงิน จนเห็นปรากฏที่สีหน้า เพื่อสร้างความสนุกสนาน ส่วนคำว่า “เหมือนพญาแร้งถูกหัวกลอย” กลายเป็นพีชสัมลุดชนิดหนึ่งที่มีหัวอยู่ใต้ดินเวลาจะกินต้องทำให้สุกเสียก่อนมีเช่นนั้น อาจเกิดอาการเมาได้ “นั่งหน้าเขียวเหมือนพญาแร้งถูกหัวกลอย” จึงหมายถึงนั่งซึมด้วยความเป็นทุกข์เหมือนพญาแร้งที่บังเอิญกินหัวกลอยดิบ จนมีอาการมึนงง

การใช้โวหารอุปมาของ ทวน ทักษิณ เป็นกลวิธีหนึ่งเพื่อให้ผู้ฟังเข้าใจ เกิดความสนุกสนาน และมองเห็นภาพของเหตุการณ์ในข่าวที่เล่าชัดเจนยิ่งขึ้น

3.2 โวหารอุปลักษณ์

โวหารอุปลักษณ์ หมายถึง การนำสิ่งหนึ่งไปเปรียบกับอีกสิ่งหนึ่ง เพื่อชักจูงความคิดไปสู่สิ่งที่มีความคล้ายคลึงกัน โดยไม่มีคำเชื่อมโยง แต่อาจมีคำว่า เป็น / หรือ / คือ ปรากฏอยู่

ตัวอย่างที่ 1

อย่างที่ผมแหลงให้ฟัง เบี้ยนี่เป็นตัวผู้ง (21 เมษายน 2544)

โวหารอุปลักษณ์ “เบี้ยนี่เป็นตัวผู้ง” เป็นการเปรียบเงินเป็นตัวปัญหา ผู้เล่าแสดงความคิดเห็นว่า ที่ไหนถ้ามีเงินเข้าไปเกี่ยวข้องกับก็มีเรื่องมีราวเสมอ จากข่าวสามีภรรยาสร้างเรื่อง เพื่อหวังเอาเงินประกันจำนวนนับล้านบาท โดยฝ่ายภรรยาไปแจ้งตำรวจว่าสามีโดนฆ่าตายแต่ในความจริงแล้วทั้งสองไปปลงผู้อื่นไปฆ่าแล้วสวมรอยเป็นสามี

ตัวอย่างที่ 2

เพราะผู้ปกครองมัวแต่ทำมหาทักษิณ แบบปากกัดตีนถีบ ไม่ค่อยมีเวลาสั่งสอน อบรมลูก ไม่ได้อยู่ใกล้ชิดกับลูก ถูกเฉยประพฤติดัวเป็นลิงเป็นค่าง (10 สิงหาคม 2544)

โวหารอุปลักษณ์ในข่าวคือ “ถูกเฉยประพฤติดัวเป็นลิงเป็นค่าง” เปรียบเด็กที่นิสัยออกนอกกฎเกณฑ์สั่งคมว่าเป็นลิงและค่าง มิได้มีความหมายว่ามีกิริยาอาการเหมือนสัตว์ดังกล่าว แต่มีพฤติกรรมคล้ายลิงและค่างที่นิสัยซุกซน ชอบลักเล็กขโมยน้อย ผู้เล่ากล่าวโทษว่าสาเหตุที่ทำให้

เด็กยุคนี้ประพฤติตัวไม่ดี ไม่มีสัมมาคารวะ และชอบลักขโมยน่าจะมาจากพ่อแม่ไม่มีเวลาอบรมสั่งสอนลูก

ตัวอย่างที่ 3

บ้านใดก็ตามที่มีชู้ใจ ชู้หนึ่งอยู่ในบ้านก็เดือดร้อนหน้าเขียวเป็นพระอินทร์
ไปตามๆกัน (20 มีนาคม 2544)

โวหารอุปลักษณ์ “หน้าเขียวเป็นพระอินทร์” เปรียบเทียบกับสีหน้าของคนที่เป็นทุกข์ ไม่มี
ความสุข เพราะมีลูกหลาน ชู้เหล่า ชู้ยา หรือชู้ขโมย จึงมีใบหน้าที่ย่ำแย่ไม่สดใส เหมือนหน้าของ
พระอินทร์ ซึ่งเป็นท้าวคามีพระพักตร์เป็นสีเขียว

ตัวอย่างที่ 4

ใครจะเรียกว่าเงินคือพระเจ้าก็เรียกกันไป (21 เมษายน 2544)

โวหารอุปลักษณ์ “เงินคือพระเจ้า” ผู้เล่านำความเปรียบดังกล่าวมาเชื่อมโยงกับค่านิยมของ
คนในสังคมยุคปัจจุบันที่เห็นเงินมีค่าเหนือสิ่งอื่นใด มีค่ามากกว่าจิตใจ และสามารถซื้อทุกอย่าง
ได้ ถึงขนาดเปรียบกับพระเจ้า ด้วยความเชื่อที่ว่าพระเจ้าเป็นผู้สร้างโลกและสามารถบันดาลทุก
สรรพสิ่ง เงินก็เช่นกัน

ตัวอย่างที่ 5

คนเรานะครับทำได้ แม้กระทั่งพ่อแม่ ที่อุตสาหะเลี้ยงมันมา ตั้งแต่หัวเท้าไม้ขีด
ดินเท่าฝ่าหอย พอโตขึ้นมา กลับตนเองคุณด้วยการฟันพ่อแม่ (28 กุมภาพันธ์ 2544)

โวหารอุปลักษณ์ “หัวเท้าไม้ขีด ดินเท่าฝ่าหอย” ผู้เล่าต้องการสื่อให้ผู้ฟังเห็นถึงพระคุณ
อันยิ่งใหญ่ของพ่อแม่ ที่เลี้ยงเรามาตั้งแต่เรายังเป็นทารก มีอวัยวะเล็กมากเมื่อเทียบกับคอนโต แต่เมื่อ
โตขึ้นมาไม่รู้บุญคุณพ่อแม่กลับไล่ฟันบุพการีของตนเอง

ตัวอย่างที่ 6

เบี้ยนี้ไม่ใช่ธรรมดา เหมือนขาบอกว่า รวยเป็นคน จนเป็นหมา เห็นไหมครับ
ที่ผมบอกว่า คนเราถ้ามีดวงเงินมาเอง (8 กันยายน 2544)

“รวยเป็นคน จนเป็นหมา” ไวยาหารอุปลักษณ์นี้ เปรียบเทียบให้เห็นอย่างชัดเจนว่าเงินมีอิทธิพลต่อมนุษย์อย่างไร ใครที่มีฐานะร่ำรวย มีเงิน ผู้คนต่างยกย่อง เกรงใจ ถ้อยเป็นคนที่สำคัญเงินทำให้คนไม่ดีกลายเป็นคนดีได้ ทำให้ผู้ร่ำรวยฟื้นความคิดได้ แต่ในทางกลับกัน คำว่า “จนเป็นหมา” สื่อให้เห็นชัดเจนเช่นกันว่า คนจนจะกลายเป็นคนไม่มีค่า ไม่มีคามหมาย ใดๆ ที่ในความจริงแล้ว คนจนอาจจะมีคุณธรรมมากกว่าคนรวย ไวยาหารนี้ทำให้ผู้ฟังเข้าใจถึงอิทธิพลของเงินที่มีต่อจิตใจมนุษย์ได้เป็นอย่างดี

ตัวอย่างที่ 7

สถานบันทิ้งมูลชิ้นมาเป็นดอกเห็ด (10 กรกฎาคม 2544)

ไวยาหารอุปลักษณ์ข้างต้นได้เปรียบเทียบสถานบันทิ้งในประเทศไทยว่าเกิดขึ้นมากมายเหมือนดอกเห็ด ที่เมื่อถึงฤดูกาลจะมูลชิ้นมาจากใต้ดินเป็นจำนวนมาก ผู้เล่าเปรียบเทียบให้ผู้ฟังเห็นภาพการเกิดขึ้นมาอย่างรวดเร็ว จำนวนมากมายของสถานบันทิ้ง

ตัวอย่างที่ 8

ถูกผู้ชายซื้อไอ้แผน (20 กันยายน 2544)

ไวยาหารอุปลักษณ์ “ถูกผู้ชายซื้อไอ้แผน” ผู้เล่าเปรียบแผนเป็นเสมือนสัญลักษณ์ของเพศชาย ที่กล้าหาญสมกับเป็นชายชาติวี เก่ง ฉลาด แต่เป็นคนเจ้าชู้ มีภรรยาหลายคน

ตัวอย่างที่ 9

ถ้าใส่ทองแล้วถูกฆ่า ถูกทุบ ถูกตี จะใส่ไปทำอะไรเก๊ลิ้ออะไร (2 พฤษภาคม 2544)

“ทอง” วัตถุที่มีค่า ทุกคนล้วนอยากมีไว้ครอบครองเป็นเจ้าของ ในตัวอย่างนี้ผู้เล่าเปรียบเทียบว่า หากใส่ทองแล้วโดนฆ่า ก็ไม่มีความหมาย เปรียบได้กับ “จี้เก๊ลิ้อ” คือคราบจากเหล็กที่ติดตามเสื้อผ้า หากเปรียบสิ่งใดกับจี้เก๊ลิ้อหมายถึงสิ่งนั้นไม่มีความสำคัญใดๆเลย

ตัวอย่างที่ 10

นางควมเรื่องให้การว่าฆาตกรที่ลงมือฆ่านางเทียมในครั้งนี ชื่อนายณรงค์ อายุ 33 ปี ถูกบ่าวในไส้ของตัวเอง และเป็นหลานแท้ๆของผู้ตาย (20 กรกฎาคม 2544)

“ถูกบ่าในไส้” เป็นโวหารอุปลักษณ์ หมายถึง ลูกชายที่เป็นเลือดเนื้อเชื้อไข คำว่า “ในไส้” สื่อความหมายถึง ความผูกพันทางสายเลือดที่สนิทชิดเชื้อ

3.3 โวหารอติพจน์

อติพจน์เป็นโวหารที่เปรียบเทียบเกินความจริง เป็นการกล่าวที่ทำให้ผลทางด้านความรู้สึกจิตใจ โดยใช้คำช่วยสร้างภาพของเหตุการณ์ หรือเรื่องราวในข่าวทำให้เนื้อหาหนักแน่นขึ้น ผู้ฟังย่อมทราบดีว่าคำกล่าวเช่นนั้นในความเป็นจริงไม่มีทางเป็นไปได้ แต่ฟังด้วยความรู้สึกประทับใจ

ตัวอย่างที่ 1

โดยจุดเกิดเหตุอยู่ภายในบริเวณห้องผลิตกึ่งต้มของโรงงาน แล้วก็มีพนักงานทำงานอยู่ในแผนกตั้งกล่าวเกือบ 50 คน คนงานทั้งหมดได้กลิ่นก๊าซที่รั่วออกมาจากข้อต่อต่างก็บอกกันว่า “มันรั่วมาแล้ว ตัวใครตัวมัน” ว่าแล้วก็ “วิ่งกันดับแลบ” หนีตายกันออกมาด้วยความตกใจ (12 เมษายน 2544)

“วิ่งกันดับแลบ” เป็นโวหารอติพจน์ สื่อความหมายถึง กริยาอาการวิ่งหนีสุดชีวิต ทั้งๆ ที่ในความเป็นจริง “วิ่งกันจนดับไฟ” เป็นสิ่งที่เป็นไปไม่ได้ การเปรียบเทียบที่เกินจริงนี้ ทำให้ผู้ฟังนึกเห็นภาพที่ชัดเจนได้ว่า คนงานวิ่งหนีตายออกมาด้วยความตกใจขนาดไหน

ตัวอย่างที่ 2

ลองหลับตาวาดภาพแล้วเสียวไส้ถึงขนาดไหน โดดลงไปในเรื่องบคม่าตัวตาย (23 พฤษภาคม 2544)

“เสียวไส้ตั้ง” เป็นโวหารอติพจน์ สื่อความหมายถึง รู้สึกหวาดเสียว ที่หนุ่มคนงานโรงงานผลิตพลาสติกโคนกรรยาบอกเลิก เลยกัดสินใจฆ่าตัวตายโดยวิธีพิสดาร คือกระโดดลงไปในเรื่องบคมพลาستيكจนร่างกายแหลกเหลวไปทั้งร่าง ผู้เล่าใช้โวหารนี้บรรยายให้ผู้ฟังเกิดจินตนาการร่วมว่าเป็นวิธีการฆ่าตัวตายแบบพิสดารที่น่าหวาดเสียว แม้ตัวละครภายในส่วนที่อยู่ลึกๆ ก็ยังรู้สึกได้

ตัวอย่างที่ 3

ตำรวจรีบแจ้งแล้วก็ยกทัพโยธาออกจากโรงพัก (21 มกราคม 2544)

โหวทอติพจน์ข้างต้น เป็นการสร้างคำที่เกินความจริง ในข่าวเมื่อตำรวจได้รับแจ้งจากพลเมืองว่ามีเหตุยิงกันตาย ตำรวจก็เลยไปสอบสวนที่เกิดเหตุ คำว่า “ยกทัพ” ใช้ในความหมายว่าไปออกรบ และมีผู้ร่วมรบเป็นจำนวนมาก ส่วนคำว่า “โยธา” ใช้เป็นการเล่นคำเพื่อให้จังหวะคล้องจอง โหวทนี้แม้จะกล่าวที่เกินจริง แต่ทำให้ข่าวดูมีสีสัน

การใช้โหวทอติพจน์ ในการเล่าข่าวของ ทวน ทักษิณ นำเสนอโดยเจตนาที่จะใช้คำเพื่อให้ผู้ฟังเกิดจินตนาการเห็นภาพในสิ่งที่ผู้พูดเล่า

กลวิธีการเล่าข่าว

กลวิธีการเล่าข่าวของ ทวน ทักษิณ ในที่นี้จะเน้นเนื้อเรื่องของข่าวเป็นส่วนใหญ่ จำนวนได้เป็น การบรรยายข้อเท็จจริง การแสดงความคิดเห็นและวิพากษ์วิจารณ์ และการใช้อารมณ์ขัน ดังนี้

1. การบรรยายข้อเท็จจริง

ในส่วนนี้ผู้เล่าจะบรรยายรายละเอียดของข่าวอย่างตรงไปตรงมาตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง เริ่มตั้งแต่ วันเวลาและสถานที่เกิดเหตุ และข้อมูลของบุคคลในข่าว

1.1 วันเวลาและสถานที่เกิดเหตุ

การบรรยายข้อเท็จจริงในส่วนของเวลาและสถานที่เกิดเหตุ ผู้เล่าบรรยายตั้งแต่จุดเริ่มต้นของเหตุการณ์ เช่น “เมื่อวันที่ 22 ที่ผ่านมานี้ มีเรื่องสองเกลาเกิดขึ้นที่รีสอร์ทแห่งหนึ่ง ตั้งอยู่ที่แหลมแม่พิมพ์ จังหวัดระยอง...” (2 มิถุนายน 2544) “ตีหนึ่งครึ่งของคืนวันที่ 5 ที่ผ่านมานี้ ขณะที่รองผู้กำกับฝ่ายปราบปราม โรงพักอำเภอเมืองอ่างทองพร้อมกับพรรคพวกนั่งรถสายตรวจดูแลพื้นที่ตามปกติ เมื่อขับรถมาถึงข้างศาล อำเภอเมืองอ่างทองห่างจากโรงพักเมืองอ่างทอง...” (18 มีนาคม 2544) “ตีเก้าครึ่งหัวเช้าของวันที่ 2 ที่ผ่านมานี้ ร.ต.อ. สนั่น เจริญใจ ตำรวจประจำโรงพักอำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา ได้รับแจ้งแฉ่งเหตุว่า นายเขยงหัวตัวเองชิงแทงทั้ง อยู่ที่บ้านเลขที่ 110 หมู่ 10...” (18 สิงหาคม 2544) “ตีสิบเอ็ดครึ่งวันที่ 25 ที่ผ่านมานี้ ได้เกิดไฟไหม้ที่บ้านเลขที่ 113 ตำบลหนองปรือ อำเภอบางละมุงจังหวัดชลบุรี...” (12 มกราคม 2544) “ตีแปดหัวเช้าของวันที่ 26 ที่ผ่านมานี้...ตำรวจเข้าจับกุม นายประดิษฐ์ วงศ์ทอง อายุ 33 ปี อยู่บ้านเลขที่ 74 หมู่ 8 ตำบล โพธิ์ศรีสุวรรณ อำเภอโนนสะอาด จังหวัดอุดรธานี ...” (23 ธันวาคม 2543) “หรือตีหนึ่งครึ่งของคืนวันที่ 16 ที่ผ่านมานี้ สารวัตรเวรอำเภอบางละมุง ได้รับแจ้งว่า มีคนถูกรถไฟชนอยู่ที่ทางรถไฟหลังวัดธรรมสามัคคี ตำบลหนองปรือ อำเภอบางละมุง...” (15 พฤษภาคม 2544)

ตัวอย่างข้างต้นจะเห็นว่าผู้เล่าบรรยายถึงรายละเอียดของวันเวลาและสถานที่เกิดเหตุตามความจริง หากเป็นข่าวอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในบ้าน จะบอกแม่กระท่งบ้านเลขที่ ตำบล และจังหวัด การบรรยายข้อเท็จจริงในลักษณะนี้จะไม่มีการเสริมความคิดเห็นเพื่อสร้างสีสันในข่าว

1.2 ข้อมูลของบุคคลในข่าว

ในส่วนของรายละเอียดข่าว จุดเด่นอยู่ที่ผู้เล่าสามารถบรรยายสภาพผู้ถูกกระทำตามข้อเท็จจริง จนผู้ฟังสามารถที่จะจินตนาการภาพเหล่านั้นได้ เช่น ข่าวสาวใหญ่ขับรถยนต์เกียร์ออโตเมติกป้ายแดงพาแม่ไปออกกำลังกาย แต่เพราะความไม่ชำนาญเกิดพลาดเข้าเกียร์ผิดทำให้รถชนต้นไม้และตกลงไปในหนองน้ำตายทั้งคู่ ผู้เล่าบรรยายว่า

...เมื่อตำรวจไปถึงที่เกิดเหตุพบว่าชาวบ้านกำลังช่วยกันดึงท้ายรถเก๋ง โตโยต้าโซลูน่า สีบรอนซ์เงินป้ายแดงขึ้นมาบนฝั่ง ตรวจสอบภายในเบาะบริเวณคนขับพบศพ นางละออ อายุ 64 ปี แม่ของนางสาวอุทัยวรรณ ภายในตัวมีเงินสด 1 หมื่นบาท ทั้งคู่ใส่ชุดสำหรับออกกำลังกาย เนื้อตัวเปื้อนโคลนเต็มไปหมด... (22 กันยายน 2544)

ข่าวฆาตกรรมอดีต อบต.ผู้เล่าบรรยายว่า

... เมื่อตำรวจไปถึงพบศพ นายโสภาส ชาวข่า อายุ 44 ปี อยู่บ้านนาพรุ ตำบลเขาทอง อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ เป็นอดีตสมาชิก อบต.เขาทอง ถูกยิงกับปืนสั้น.38 ซุปเปอร์ 6นัด ถูกสุนเข้าที่ฝ่ามือข้างขวาทะลุแขนซ้าย รวมนมด้านซ้าย หน้าอก ที่หู และที่หน้าอีก 2 รู นอนตายคร่อมรถ แมงกะไซค์ พัดๆ สกนตัวคริม ป้ายแดง แล้วที่เกิดเหตุ พบปลอกกระสุนหล่นอยู่อีก 2 ปลอก ลักษณะการยิงเป็นการจ่อยิง...(20 ธันวาคม 2543)

ข่าวนักเลงโคนฆ่าตาย “...พบศพ นายไพรัตน์ ราชเจริญ อายุ 38 ปี ที่หัวถูกทุบจนยุบ ตามลำตัวมีรอยฟกช้ำดำเขียวเต็มไปหมด” (9 มีนาคม 2544) ข่าวเพื่อนฆ่าเพื่อนเพราะฤทธิ์เหต้า เมมาแล้วแย่งกันจับสาวคนเดียวกัน ผู้เล่าบรรยายสภาพของผู้ถูกกระทำว่า “...เถียงกันไปเถียงกันมา ก็ชักเพื่อนถูกนายสติต้อยจนล้มลง เลยก้มมีดขึ้นมาจวงแทงเข้าที่คอหอย จนร่างหมุนคว้างแล้วชักดาปกลับมาขึ้นใจ นอนตายคว้าง เพื่อนเลยหลบหนีไป...” (10 พฤศจิกายน 2543) ข่าวหญิงชราโดนฆาตกรรมเพราะใส่ทอง ผู้เล่าบรรยายว่า “...สภาพศพใส่เสื้อถูกไม้ตีค้ำ ผ่าถุงดำนอนกว่าหน้าตายอยู่ในร่องน้ำก่อนถึงบ้าน 300 เมตร ร่างกายไม่พบบาดแผลมีเพียงคราบเลือดที่กถูกขูด ขูดสำคัญคือ คอหักหมุนได้รอบ...” (2 พฤษภาคม 2544)

ข่าวนักศึกษาไม่มีเงินรับปริญญาเลยคิดสั้น ยิงตัวตาย

...เมื่อตำรวจไปถึงที่เกิดเหตุพบว่าที่บ้านไม้ชั้นเดียวมีชาวบ้านหลายคนมาขึ้นเลเหตุการณ์เต็มไปหมด ภายในห้องนอนพบศพนายธชัย อายุ 26 ปี นอนขีเบ็งจมกองเลือด

คืนเหลืออยู่ มีบาดแผลถูกยิงก็เป็นแก๊ปเข้าที่หมับด้านขวา ในมือซ้ายของผู้ตายยังกำ กระจมอกปืนแก๊ปจ่ออยู่ที่ขมับ มือขวากำไม้ไฟ่ก่อนยาว 2 ฟุต ที่ใช้กดโกบีน ผู้ตาย นั่งกางเกงขาสั้นลายจุดสีน้ำเงิน เสื้อยืดแขนสั้นสีควีนบุรี่... (18 สิงหาคม 2544)

ข่าวประชน อบต. อำเภอพุนพิน โคนอิงจนเสียชีวิต ผู้เล่าบรรยายว่า “..สภาพศพสวม เสื้อยืดสีเทาแขนยาวพับแขน กางเกงยีนส์สีน้ำเงิน ถูกยิงด้วยปืนขนาด 11 มม. เข้าที่กลางหลังด้านซ้าย กระสุนตักหัวใจ...” (2 ธันวาคม 2544)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่าผู้เล่าได้บรรยายข้อมูลตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง เช่น ในตอนเกิดเหตุนั้นผู้ตายแต่งกายอย่างไร มีบาดแผลที่ใดบ้าง ตายด้วยสาเหตุใด อาวุธใด เสมือนผู้เล่า ได้เข้าไปอยู่ในเหตุการณ์นั้นจริงๆ แต่ระมัดระวังไม่ให้นำवादเสี้ยว หรือนำถ้อยถนอเกินขอบเขต

2. การแสดงความคิดเห็นและวิพากษ์วิจารณ์

การแสดงความคิดเห็นเป็นกลวิธีหนึ่งเพื่อสร้างความสนิทสนมกับผู้ฟัง การวิพากษ์วิจารณ์ ช่วยให้การพูดคุยมีสีสัน พบมากในส่วนของกรเริ่มต้น และการจบเรื่อง

การแสดงความคิดเห็นในส่วนของกรเริ่มต้นมักเป็นการชี้แนะ ตักเตือน และวิจารณ์ เพื่อกระตุ้นให้ผู้ฟังรู้สึกสนใจติดตามฟังรายละเอียดข่าว เช่น “...ข่าวนี้แปลก รู้จักใช้ความคิด ใช้ สมอง... ถ้าเรารู้จักพัฒนา รู้จักคิด บางทีก็สำเนียงเหมือนกัน ทำอะไรก็แล้วแต่ให้รู้จักใช้สมองใช้ ความคิด...” (2 เมษายน 2544) เนื้อข่าวกล่าวถึง ชายคนหนึ่งต้องการขายรถยนต์ที่มีสภาพเก่าแก่ แต่ประกาศขายนานมาก ไม่มีคนสนใจซื้อ ในที่สุดเขาได้คิดป้ายบอกขายรถไว้ว่า “รถคันนี้ราคาแพง” หลังจากนั้นมีคนมาติดต่อขอซื้อรถมากมาย เพราะเห็นว่าแปลกดี ผู้เล่าแสดงความคิดเห็นไว้ว่า ทำอะไร ก็แล้วแต่ถ้ารู้จักใช้ความคิดก็จะประสบความสำเร็จ หรือข่าวคนถูกสล็อตเตอร์วี รางวัลที่ 1 ได้เงินหลาย ล้านบาท ผู้เล่าได้แสดงความคิดเห็นในตอนเริ่มเรื่องว่า “...คนเราถ้ามีดวงไม่ต้องไปคินรนไป ขวนขวาย... ไปที่นั่นที่นี้ เขี่ยก็เสียเหนื่อยก็เหนื่อยเสียเวลา ถ้ามีดวงมันมาเอง” (8 กันยายน 2544) ความคิดเห็นข้างต้นสื่อให้ผู้ฟังเห็นว่า ควรเชื่อในเรื่องโชคตามดวงชะตามากกว่าเรื่องมงาย เช่น ไปไหว้ต้นไม้เพื่อขอเลขเด็ด ผู้เล่าคิดว่าวิธีการเหล่านี้ อาจทำให้เสียทั้งเงินและเวลาโดยเปล่า ประโยชน์

ส่วนกรแสดงความคิดเห็นในตอนจบเรื่องเป็นการวิพากษ์วิจารณ์ ที่มุ่งชี้แนะหลักการ แนวทางป้องกันและแก้ไข เช่น ข่าวพ่อฆ่าลูกเพราะสุดทนกับพฤติกรรมอันโหดร้ายของลูก ที่มาเหล้า ครั้งใดต้องทำร้ายร่างกายพ่อแม่ทุกครั้ง จนพ่อโมโหคว่ำปืนยิงลูกตาย ผู้เล่าได้แสดงความคิดเห็นว่า “...ไม่รู้จบหลงกันประการใด พี่น้องว่าสมควรตายใหม่ไอ้พวกนี้ มาแล้วเที่ยวค้าพ่อค้าแม่ ค้าไม่พอ

ยังถึงพ่อถึงแม่ ทำตัวเป็นชาวเกาะ เกาะพ่อ เกาะแม่กิน พอพ่อแม่ไม่ให้เบียดำบ้าง ซ้อมบ้าง ไม่สมควรเอาไว้คนเปรตๆพุ้นนี้” (28 กุมภาพันธ์ 2544) ผู้เล่าเห็นว่าบุคคลในข่าวดังกล่าวแสดงพฤติกรรมที่ไม่ถูกต้องถึงขนาดทำร้ายบุพการี จึงไม่สมควรเรียกบุคคลผู้นี้ว่าคน แต่เปรียบเหมือนเปรต หรือข่าวลูกคิดยาบ้าแล้วลุ่มคลั่งใช้ขวานไล่ฟันพ่อแม่อากรธาหัส “...คนเรานะครับทำได้ แม้กระทั่ง พ่อแม่ที่อุตสาห์เลี้ยงมันมา ตั้งแต่หัวเท่าไม้ขีด ดินเท่าฝ่าหอย พอโตขึ้นมา กลับสนองคุณด้วยการฟันพ่อแม่ มันน่าทรมาน น่าอยู่ให้หนักแผ่นดินใหม่” (28 กุมภาพันธ์ 2544) ในข่าวผู้เล่าแสดงความคิดเห็นว่า ลูกที่ทำร้ายพ่อแม่ เพียงเพราะถูกว่ากล่าวเมื่อประพฤตินิดี ไม่สมควรมีชีวิตอยู่ให้หนักแผ่นดิน หรือข่าวหลานทรพีติดยาบ้า ฉายาย อายุ 91 ปี ที่เลี้ยงตนเองมาตั้งแต่เด็กทวน ทักษิณ ได้แสดงความคิดเห็นอย่างสะเทือนใจว่า “... นี่ถ้าเป็นคนดีๆ เขาไม่ทำกันแบบนี้หรอก ใ้อ้าวนี้มันเปรตไปซะแล้ว เพราะมันคิดยาบ้า จนขาดสติ เสรีใจจริงๆนะพี่น้องหือ” (20 กรกฎาคม 2544) ประโยคที่ว่า “เสรีใจจริงๆนะพี่น้อง” ถือให้ผู้ฟังรู้ว่าผู้เล่ารู้สึกเสรีใจไปกับข่าวหลานฉายายและกล่าวโทษว่าสาเหตุทั้งหมดมาจากการเสพยาบ้าจนขาดสติ ซึ่งให้เห็น โทษของยาเสพติด

ส่วนใหญ่การแสดงความคิดเห็นของ ทวน ทักษิณ มิได้ประณามผู้กระทำผิด แต่ชี้ให้เห็นถึงผลของการกระทำ เช่น ชี้ให้เห็นในเรื่องบาปบุญคุณโทษ ดังข่าวสามเณรข่มขืนแล้วฆ่าเด็ก “...ไม่ต้องพูดอะไรมาก ใครจะเชื่อหรือไม่ก็แล้ว แต่ผมเตือนะครับ ว่าเวรกรรมมีจริง เวรใดใครทำ เวรใดใครก่อ เวรนั้นก็ต้องตอบสนองให้เราให้เห็นกันชาตินี้แหละ ไม่ต้องรอถึงชาติหน้า ” (2 มีนาคม 2544) “...เกิดแล้วหาพ่อแม่ไม่ได้เลยประชด ฆ่าลูกตัวเองไม่รู้จิตหลงพันพริ้อ คีลธรรมมันไปอยู่ไหนหมด ข่าวในลักษณะนี้มื่อนี้ ไม่น่าจะเกิดในบ้านเมืองพุทธ ...” (10 กรกฎาคม 2544) ผู้เล่าแสดงความคิดเห็นว่า การฆาตกรรมเด็กทารกไม่น่าจะเกิดขึ้นในประเทศไทย ที่ได้ชื่อว่าเป็นประเทศที่มีศาสนาพุทธเป็นศาสนาประจำชาติ ที่สอนให้กลัวและละอายต่อบาป หรือข่าวเยาวชนแหกสถานพินิจหลบหนีผู้คุม แต่ในที่สุดก็ถูกตำรวจควบคุมตัวกลับมาได้ทั้งหมด ผู้เล่าแสดงความคิดเห็นว่า “เยาวชนของชาติ ถ้าทำผิดพลาดไปก็ต้องให้อภัย เด็กที่เขาเข้าไปอยู่ในสถานพินิจ เพราะทำ ความผิดโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ หรือบางทีทำผิดโดยไม่ได้เจตนาตามประสาเด็ก สังคมต้องให้อภัยเด็ก ได้กลับเนื้อกลับตัว เพื่อจะได้เป็นอนาคตของชาติกันต่อไป ” (20 เมษายน 2544)

จากตัวอย่างที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า ผู้เล่าแสดงความคิดเห็นโดยชี้แนะแนวทางแก้ไข และมิได้ประณามผู้กระทำผิดแต่อย่างใด นับว่าไม่สนับสนุนให้แก่ปัญหาด้วยความรุนแรง หรือ ไม่ปล่อยให้ผู้ฟังทอดทิ้งเพราะความสลดใจจนหมดกำลังใจ

นอกจากนี้ผู้เล่ายังมีการสอดแทรกสำนวน ในการแสดงความคิดเห็น เช่น กงกำกงเกวียน หมายถึง เวรใดใครก่อเวรนั้นย่อมกลับมาสนอง รอยเป็นคน จนเป็นหมา สำนวนดังกล่าวเปรียบเทียบให้เห็นความแตกต่าง ระหว่างคนจนกับคนรวย ใครที่มีเงินกลายเป็นคนมีค่า แต่หากเป็นคนจนจะกลายเป็นคนจน

เป็นคนไม่มีค่า หรือสำนวนระว่างจะนั่งน้ำตาเซ็ดหัวเข้า หมายถึง หากไม่เชื่อคำเตือนของผู้เล่าอาจต้องเสียใจในภายหลัง สำนวนเชื่อหัวไอ้ทวน หมายความว่า สิ่งที่ผู้เล่าบอกกับผู้ฟังนั้นเป็นเรื่องที่เชื่อถือได้ถึงขนาดที่ผู้เล่าเอาตัวเองเป็นประกัน

แม้ข่าวที่นำมาเล่าจะเป็นข่าวชาวบ้าน หรือข่าวอาชญากรรม ซึ่งสะท้อนให้เห็นปัญหาความขัดแย้งระหว่างบุคคลเป็นส่วนใหญ่ แต่ข่าวนั้นมักเป็นเรื่องใกล้ตัว การแสดงความคิดเห็นและวิพากษ์วิจารณ์ ล้วนแล้วแต่แฝงไว้ด้วยข้อคิด คำข้มนะและแนวทางแก้ไขที่น่าสนใจ นับเป็นกลวิธีที่สามารถดึงดูดความสนใจให้ผู้ฟัง อยากติดตามฟังข่าว

3. การใช้อารมณ์ขัน

การใช้อารมณ์ขัน ช่วยให้ผู้ฟังรู้สึกผ่อนคลาย สนใจอยากติดตามฟังข่าว เพราะบางข่าวอาจเป็นข่าวอาชญากรรมที่มีเนื้อหาฟังดูน่ากลัว แต่กลวิธีนี้ทำให้ข่าวธรรมดาหรือข่าวที่มีเนื้อหาเครียดกลายเป็นข่าวที่มีสีสัน บางครั้งผู้เล่ายังเสริมด้วยสำนวนที่น่าสนใจ ดังนี้

ข่าวตำรวจยกยอกเงินเดือนตำรวจทั้งโรงพักแล้วหนีไปอยู่ต่างจังหวัด ในเหตุการณ์ข่าวจริงๆ ที่เกิดขึ้นในขณะนั้น ตำรวจที่ได้รับความเดือดร้อน ล้วนมีอาชญากรรมและวุ่นวายใจเพราะไม่มีเงินเดือนใช้ แต่ผู้เล่าสามารถใช้กลวิธีนี้เพิ่มสีสันของข่าวได้อย่างสนุกสนาน “...จากการตั้งกคของนักข่าวพบว่าตำรวจทั้งโรงพักกว่า 80 คน อยู่ในสภาพหน้าเขียวเหมือนพญาแร้งถูกหัวกลอยกันทั้งโรงพัก” (16 พฤษภาคม 2544) ข่าวคนติดยาบ้ามีอาการสั้นไปทั้งตัว เพราะอยากเสพยาฝ้ายภรรยา นึกว่าสามีโค่นผีเข้า ไปนิมนต์พระมาทำพิธีไล่ผี ผลปรากฏว่าพระถูกแทงจนเกือบมรณภาพผู้เล่าใช้ อารมณ์ขันว่า “...ไปมาอยู่ที่มันซึกที่มันสั้น ไม่ไปผีเข้า แต่มันอยากยาบ้า...” (18 มกราคม 2544) ข่าวสถานการณ์ความรุนแรงของยาบ้าแต่ ทวน ทักขนิธสามารถเล่าอย่างตลกขบขันว่า “บ้านใดก็ตามที่มีขี้เฒ่า ขี้หนึ่งอยู่ในบ้านก็เดือดร้อนหน้าเขียวเป็นพระอินทร์ไปตามากันแล้ว” (20 มีนาคม 2544) หรือข่าวฆาตกรรม ผู้เล่านำคำภาษาล้านนาเสริมได้อย่างตลกขบขันว่า “เมื่อตำรวจจับเจ้าเกิดเหตุฆ่ากันตายแล้วจะมานั่งกินโกโก้กับข้าวเหนียวปิ้ง หรือจะมัวมานั่งกินขนมจีน หรือเกาสะตือ อยู่ได้ อย่างไรต้องรีบไป”

นอกจากนี้ยังพบว่า ทวน ทักขนิธ ใช้สำนวนอารมณ์ขันที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว เช่น เชื่อหัวไอ้ทวน ตามความหมายเดิมของสำนวนนี้ คนทั่วไปมักพูดกันว่า เชื่อหัวไอ้เรื่อง แต่ ทวน ทักขนิธนำมาเปลี่ยนเป็น “เชื่อหัวไอ้ทวน” หมายความว่า ผู้เล่าเอาตัวเองเป็นประกัน หรือในข่าวอาชญากรรมเมื่อเล่าว่ามีบุคคลในข่าวเสียชีวิต ทวน ทักขนิธใช้สำนวนที่ตลกขบขัน เช่น เด็ดสมอร่นอนตื่นซื่อ ส่วนใหญ่มักใช้สำนวนนี้ในข่าวอาชญากรรม หมายถึง ตาย ส่วนคำว่านอนตื่นซื่อ ฟังแล้วเห็นภาพชัดเจนว่า บุคคลผู้นั้นตายแน่นอน ไม่สามารถเคลื่อนไหวได้ หรือ ขีบั้งแห่งพิง ใช้ในความหมาย

เดียวกัน คือ ดาย หรือ สำนวน นำมาต้มยำทำแกงตามกระบิลเมืองกันต่อไป หมายถึง นำไปดำเนินคดี ตามกฎหมายบ้านเมือง ใช้ในข่าวที่ผู้ต้องหาโดนตำรวจจับได้ หรือ สำนวน ลงอินเคีย มีความหมายเดียวกับลงแขก หมายถึง ช่มจีนกระทำชำเรา เต่าโตโลกัง ผู้เล่าหมายถึง โตเป็นผู้ใหญ่ ยกเสวลงหลุม หมายถึง การมีกิจกรรมทางเพศ ฟังดูไม่โจ่งแจ้งจนเกินไป ส่วน นอนตายดินเหลือง มักใช้ในข่าวอาชญากรรม ช่วยให้ข่าวที่มีเนื้อหาเครียด มีสีสันมากขึ้น

ตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่ากลวิธีการใช้อารมณ์ขัน ช่วยให้ข่าวมีรสชาติ มีสีสันน่าสนใจ คัดตามฟัง

จุดมุ่งหมาย และทัศนคติในการเล่าข่าวของทวน ทักษิณ

จากการวิเคราะห์การเล่าข่าวในรายการ “เสียงนกเสียงกา” ของทวน ทักษิณ ทั้งองค์ประกอบทางภาษา การใช้ภาษาถิ่น คำสแลง การใช้คำตามไวยากรณ์ ประโยค และ ไวยาหาร หรือ กลวิธีการเล่าข่าว พอจะวิเคราะห์จุดมุ่งหมาย ความคิด และทัศนคติของผู้เล่า ดังนี้

1. จุดมุ่งหมาย

การเล่าข่าวของทวน ทักษิณ มิได้เสนอข้อเท็จจริงตามรายละเอียดข่าวเพียงประการเดียว แต่เห็นชัดว่ามุ่งให้ความเพลิดเพลิน โดยแฝงการแสดงความคิดเห็นและการให้ข้อคิดที่เป็นประโยชน์ ผู้ฟังสามารถรู้ได้ว่าเกิดเหตุการณ์ใด ที่ไหน เมื่อไหร่ และผลของการกระทำเป็นอย่างไร เล่าโดยใช้ภาษาถิ่นได้เพื่อดึงดูดความสนใจและสร้างความรู้สึกร่วมกันกับกลุ่มผู้ฟัง นำเสนอด้วยกลวิธีต่างๆ เช่น การแสดงความคิดเห็น การใช้อารมณ์ขัน ซึ่งลดความเครียดและกลบเกลื่อนสิ่งที่ไม่สุภาพให้ฟังไม่น่าเกลียด

นอกจากนี้ผู้เล่ายังได้ถ่ายทอดความเห็นและอารมณ์ความรู้สึกของบุคคลในเหตุการณ์นั้น ออกมาด้วย โดยใช้บทสนทนาประกอบการเล่าให้ผู้ฟังปะติดปะต่อเรื่องได้เอง ผู้ฟังจึงรู้สึกเหมือนได้ประสบเหตุการณ์ด้วยตนเอง หากข่าวใดที่บุคคลในข่าวมีพฤติกรรมไม่เหมาะสม ไม่น่านำมาเป็นเยี่ยงอย่าง เขากล้าที่จะวิพากษ์วิจารณ์อย่างเปิดเผยอย่าง ตรงไปตรงมา แม้ว่าบางข่าวมิได้มีเจตนาจะตำหนิผู้กระทำผิดโดยตรง แต่เขาได้เตือนสติให้คนในสังคมรู้ว่าถึงเวลาแล้วที่คนไทยทุกคนควรหันมาช่วยกัน ร่วมมือร่วมใจ ดูแลซึ่งกันและกัน เพื่อมิให้สังคมเสื่อมโทรมไปมากกว่านี้ แสดงว่าทวน ทักษิณมีความรับผิดชอบต่อสังคมอย่างน่าชื่นชม

2. ทักษะคดี

จากการแสดงความคิดเห็นและวิพากษ์วิจารณ์ข่าว สามารถวิเคราะห์ทัศนคติของผู้เล่าตามประเด็นต่างๆได้ ดังนี้

2.1 สาเหตุของปัญหา

แม้ข่าวที่ทวน ทักษิณ นำมาเล่าในส่วนใหญ่เป็นข่าวชาวบ้าน ข่าวอาชญากรรม แต่ข่าวเหล่านั้นล้วนแต่สะท้อนให้เห็นถึงปัญหาที่กระทบต่อความสงบสุข และเป็นที่ยอมรับเอาใจใส่เพื่อจะได้สร้างสรรค์ต่อไป ผู้เล่าเชื่อว่าปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมมีหลายสาเหตุ ทั้งจากความอ่อนแอทางจิตใจของคนในสังคม เมื่อมีปัญหาชีวิตหาทางออกไม่ได้ หันมาพึ่งพาสภพ์คดี จนเสียผู้เสียคนหมดอนาคต และบางครั้งยังกระทำผิดโดยขาดสติยั้งคิด

ปัญหาที่เกิดจากพิษภัยของยาเสพติด ผู้เล่ามักแสดงความคิดเห็นอย่างสะเทือนใจ เช่น ข่าวลูกชายข่มขืนแม่ เพราะเมยาบ้า ข่าวลูกทำร้ายร่างกายพ่อแม่ หรือข่าวพ่อฆ่าลูก ล้วนมีสาเหตุจากปัญหาเสพติดแทบทั้งสิ้น “...คนดีๆ เขาไม่ทำกันแบบนี้หรอก แต่ไอ้บ่าวเนี้ยมันกลายเป็นเปรตไปซะแล้ว” (20 กรกฎาคม 2544) คำพูดนี้ชี้ให้เห็นว่า ผู้เล่ากล่าวโทษยาเสพติด ที่เป็นสาเหตุให้คนแสดงพฤติกรรมที่เลวร้าย สามารถที่จะเปลี่ยนนิสัยคนดีๆ ให้กลายเป็นผู้ร้ายได้ หรือคำพูดที่สนับสนุนให้อาชญากรถูกลงโทษว่า “ไม่สมควรเอาไว้นคนเปรตๆ พันนี้” หรือข่าวหลานฆ่ายาย “...สุดท้ายจะบรรยายแล้วครับท่านผู้ฟัง ความเร็วจนผมบรรยายไม่ถูกแล้ว ดูสิครับวันปรตขนาดไหน น่าได้แม้กระทั่งยายที่เลี้ยงดูมา” (20 กรกฎาคม 2544)

บางข่าวเป็นข่าวที่ผู้ฟังได้ยินได้ฟังมากในสมัยปัจจุบัน แต่ผู้เล่ายังเห็นว่าไม่น่าจะปล่อยให้เกิดขึ้นในสังคมไทย เช่น ข่าวแม่ใจยักษ์ คลอดลูกแล้วฆ่า จากนั้นนำศพเด็กมาทิ้งไว้ที่ชายป่า จนกระทั่งสุนัขไปพบศพแล้วกัดกินเล่น ผู้เล่าแสดงความคิดเห็นว่า “...ไม่รู้จะพูดอย่างไรดี ศีลธรรมมันไปอยู่ไหนหมด ข่าวนี้น่าจะเกิดในบ้านเมืองพุทธ” (10 กรกฎาคม 2544) เขาแสดงความคิดเห็นไปพร้อมกับการหาสาเหตุว่า น่าจะมาจากสถาบันแห่งที่เกิดขึ้นมามากมาย เป็นแหล่งมอมเมาให้เยาวชนเสียอนาคต และเป็นที่มาของอาชีพ “ขายตัว” หรือข่าวเยาวชนแหกสถานพินิจ ผู้เล่าไม่ได้กล่าวโทษเยาวชน แต่คิดว่าน่าจะมีสาเหตุบางอย่างที่ทำให้เยาวชนเหล่านั้นเกิดความกดดัน จนต้องแหกสถานพินิจ หรือปัญหาที่เกิดจากก่านิยมที่ไม่สร้างสรรค์ของคนในสังคม มักเห็นวัตถุมือค่าเหนือจิตใจ นับถือเงินเป็นใหญ่ ข่าวอาชญากรรมร้ายแรงที่ได้ยินได้ฟังจากสื่อต่างๆ อยู่เสมอ ล้วนเกิดจากความโลภ เช่น ข่าวสามีภรรยาคนหนึ่งฆ่าผู้อื่นจนถึงแก่ความตายแล้วให้ฝ่ายภรรยาแข่งกับตำรวจว่าสามีโดนฆ่าตาย เพื่อหวังเงินประกันชีวิตจำนวนหลายล้านบาทที่ฝ่ายชายทำไว้ ผู้เล่าแสดงความคิดเห็นว่า

“...เขี่ยนี่เป็น ไอ้ตัวขุ่นใครจะเรียกว่าพระเจ้าก็เรียกกันไป ถ้ามีเขี่ยเข้าไปยุ่งเกี่ยว ไม่ว่าจะอะไรที่ไหนมันจะมีเรื่องร้ายๆ วนวายตามมาเสมอ” (21 เมษายน 2544) ผู้เล่าไม่เห็นด้วยกับค่านิยมเห็นแก่เงิน หรือนับถือเงินเป็นใหญ่ ถึงขนาดที่เรียกเงินว่า “ไอ้ตัวขุ่น” หรือจากข่าวนักศึกษาฆ่าตัวตายเพราะไม่มีเงินเดินทางไปรับปริญญา ไม่มีเงินค่าเช่าเสื้อครุย ถ้าถ่ายรูป ผู้เล่าแสดงความคิดเห็นว่า “...เรื่องไปรับปริญญาไม่ใช่เรื่องสำคัญ ถ้าสำคัญอยู่ที่ว่าเมื่อเราเรียนจบแล้ว มีงานทำหรือเปล่า เรื่องนี้สำคัญ น่าเสียคาย อุดสาหกรรมมาตั้งแต่ชั้นประถมจนปริญญา แล้วมาตายด้วยเรื่องแบบนี้” (18 สิงหาคม 2544) ผู้เล่าแสดงความคิดเห็นว่า ที่สำคัญ คือเรียนจบแล้ว มีงานทำหรือไม่ ไม่น่ามาตายด้วยเรื่องเล็กน้อยทั้งที่ อุดสาหกรรมมา ผู้ฟังจะได้คิดว่าควรยึดค่านิยมปลอมๆหรือไม่

จะเห็นได้ว่าความคิดและทัศนคติของผู้เล่าต่อสาเหตุของปัญหาหมักอยู่ในกรอบบรรทัดฐานทางสังคม และอาจแฝงการหาสาเหตุที่มาจากสภาวะทางสังคม และปัญหาของบุคคล ผู้เล่ามีทัศนคติต่อต้านการกระทำที่โหดร้ายของบุคคลในข่าว แต่ยังพยายามให้เหตุผลไม่แสดงอารมณ์อย่างเดียว นำเสียงที่ดูจริงจังและแสดงความคิดเห็นอย่างหนักแน่น ทำให้ผู้ฟังรับรู้ได้ว่า ข่าวที่ฟังมีความสำคัญ ไม่ใช่บันเทิงเท่านั้น

2.2 ความรู้ในการดำเนินชีวิต

ทวน ทักษิณ ได้แฝงแง่คิดและความรู้ในการดำเนินชีวิตไว้อย่างน่าฟัง ทั้งความรู้กฎหมาย ความรู้ธรรมะ และความสำคัญของการปฏิบัติหน้าที่ตามสถานะและบทบาทของบุคคล เช่น ข่าวจับกุมวัยรุ่นชายในข้อหาข่มขืนกระทำชำเราผู้หญิงที่มีโชครรยาดน สาเหตุที่แท้จริงเกิดจากฝ่ายหญิงชอบฝ่ายชายก่อนเลยทำให้ฝ่ายชายเข้าหา แล้วข่มขืน แม้จะรับสารภาพว่าเกิดจากความยินยอมพร้อมใจ แต่ฝ่ายหญิงยังไม่บรรลุนิติภาวะ วัยรุ่นชายเลยถูกจับกุมเข้าตาราง ผู้เล่าเสริมความรู้ด้านกฎหมายแก่ผู้ฟังว่า “...เรื่องคดีข่มขืน บางรายผู้หญิงยินยอมพร้อมใจแต่ถูกจับเข้าตารางเพราะอะไร เพราะยังไม่บรรลุนิติภาวะ ทั้งๆที่เป็น การตกลงยินยอมพร้อมใจกันแน่นแฟ้นและ แต่มันผิดกฎหมาย” (20 กันยายน 2544) หรือข่าวหญิงชายมีความสัมพันธ์กันในโลก แล้วโดนตำรวจจับข้อหาทำอนาจาร ทวน ทักษิณ ได้ให้ความรู้แก่ผู้ฟังว่า “...ไอ้ข่าวนี้กับแฟนไม่มีที่เล่นหุ้ยบโหยงกันหรือหรือ ไปเล่นกันในโลก ถูกตำรวจจับผิดกฎหมาย ป่าวๆ ที่มีรถอย่างนี้กว่าเล่นหุ้ยบโหยงในโลกแล้วไม่ผิดกฎหมาย” (25 มีนาคม 2544) นอกจากนี้ผู้เล่ายังแนะแนวทางการปฏิบัติหน้าที่ จากข่าวตำรวจที่เป็นเจ้าหน้าที่การเงินประจำสถานีตำรวจภูธร จังหวัดสตูล ยักยอกเงินเดือนเพื่อนตำรวจทั้งโรงพัก หนีไปอยู่ต่างจังหวัด ทำให้เพื่อนร่วมงานได้รับความเดือดร้อน ทวน ทักษิณ ได้ชี้แนะว่า “...ไม่ว่าจะเป็นตำรวจหรือใครก็แล้วแต่ ที่ทำหน้าที่ทางการเงิน ต้องเป็นคนใจแข็ง และก็เป็นคนที่จะเอียง คนที่ทำหน้าที่การเงินที่เสียผู้เสียคนเสีย

อนาคตมาก็ดีอยู่แล้ว เพราะฉะนั้นคนที่ทำหน้าที่การเงินต้องใจแข็ง ต้องรู้จักตัดกิเลสของตัวเอง”

(16 พฤษภาคม 2544)

ความสำคัญของสถาบันครอบครัวเป็นสิ่งสำคัญ ผู้เล่าได้ให้ความรู้ไว้ว่า เมื่อสมาชิกในบ้านมีปัญหา การแก้ปัญหาด้วยการให้ความรัก คือการป้องกันเหตุการณ์ที่น่าเศร้า ความรักจะเป็นเสมือนปราการป้องกันปัญหาสุขภาพเสพยาเสพติด หรือปัญหาอื่นๆ ได้ จากข่าวที่กระทรวงสาธารณสุข ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การบาดเจ็บจากการทำร้ายตนเองโดยการตั้งใจ” พบว่าในประเทศไทย คนนิยมทำร้ายตัวเองมากขึ้น ผู้บาดเจ็บเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย ส่วนผู้ที่ทำร้ายตัวเองมากที่สุด คือ กลุ่มผู้ใช้แรงงาน นักเรียน และเกษตรกร โดยมีแนวโน้มว่าเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี นิยมทำร้ายตัวเองมากขึ้น ผู้เล่าได้ให้ข้อคิดที่เป็นประโยชน์ว่า “... น่าเป็นห่วงนะครับ เขาบอกว่าเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี ทำร้ายตัวเองมากขึ้น เรื่องนี้ผมว่าพ่อแม่พี่น้องน่าจะแก้ไขกันได้ ถ้าพ่อแม่พี่น้องเอาใจใส่ อยู่ใกล้จิตใจลูกหลาน ให้ความรัก ลูกหลานจะได้ไม่มีปัญหา” (11 มิถุนายน 2544)

นอกจากนี้ผู้เล่ายังให้ข้อคิดที่เป็นประโยชน์ในเรื่องของความขยัน ประหยัด และความรู้จักควบคุมตนเองด้วยปัญญา จากข่าวที่มีการร้องเรียนว่า การประกาศผลรางวัลสลากกินแบ่งรัฐบาลไม่โปร่งใส “... เมื่อได้ชิงขำขันแล้ว ทิ้งๆ ดึงๆ กันบ้างนะครับ เรื่องห่วย เรื่องเบอร์ ไม่ว่าจะมันลื้อล หรือไม่ลื้อล ถ้าไม่เล่นเสียเลย หรือ ไม่เล่นเลยจะเป็นการดี รู้จักทำมาหากิน” ผู้เล่าเห็นว่า คนเราจะมีชีวิตอยู่ได้โดยโดยไม่เดือดร้อน ต้องขยันทำงาน ประหยัด อย่าคิดรวยทางลัดจากการเล่นการพนัน (10 พฤษภาคม 2544) หรือข่าวคนขายข้าวแกงต้องการจะขายรถเก่าแต่ไม่มีใครซื้อ แต่เขารู้จักใช้กลยุทธ์ในการเรียกร้องความสนใจโดยการติดป้ายว่า “รถคันนี้ราคาแพง” ผลปรากฏว่ามีคนมาขอซื้อรถจำนวนมาก ผู้เล่าเสริมความรู้ว่า “...นี่แหละครับการทำมาหากิน ถ้าเรารู้จักพัฒนา รู้จักคิด บางทีก็สำเร็จเหมือนกัน ทำอะไรก็แล้วแต่ให้รู้จักใช้สมองรู้จักคิด” (2 เมษายน 2544) ข่าวการค้าขายที่นำกลยุทธ์จูดขาย ที่แตกต่างเพื่อดึงดูดใจลูกค้า “...เหมือนร้านก๋วยเตี๋ยวร้านหนึ่งอยู่ในกรุงเทพฯ หรือจังหวัดอยุธยา มีกลยุทธ์การขายแปลกแหวกแนวไม่เหมือนร้านอื่นๆ โดยเขียนป้ายหน้าร้านว่า ก๋วยเตี๋ยวนูฟเฟิ้ล อิ่มละ 25 บาท” (2 มิถุนายน 2544) เจ้าของร้านก๋วยเตี๋ยวนักกลยุทธ์ กินแบบนูฟเฟิ้ลแต่จ่ายเพียง 25 บาท ปรากฏว่ายอดขายเกินเป้าเพราะแต่ละวันจะมีลูกค้าเข้ามาอุดหนุนเป็นจำนวนมาก ผู้เล่ารู้สึกชื่นชมการใช้ความคิด ใช้สมองในการทำมาหากิน จึงนำมาเล่าเพื่อเป็นแนวทางในการประกอบอาชีพของผู้ฟังที่สนใจต่อไป

2.3 ความเชื่อ

ทวน ทักษิณ เชื่อในเรื่องกฎแห่งกรรม ดังเห็นจากข่าวศาลตัดสินประหารชีวิตสามเณรในข้อหาข่มขืนกระทำชำเราแล้วฆ่า

...ไม่ต้องพูดอะไรมาก ใครจะเชื่อหรือไม่ก็แล้ว แต่ผมเชื่อนะครับ ว่าเวรกรรมมีจริง เวรใดใครทำ เวรใดใครก่อ เวรนั้นก็ต้องตอบสนองให้เราได้เห็นกันชาตินี้แหละ ไม่ต้องรอถึงชาติหน้า หนีไม่พ้นกงกำงเวียน เชื่อหัวโล้นทวน เพราะฉะนั้นทำความดีไว้ดีกว่า อย่างน้อยก็สบายใจนะ ครับ นี่ศาลพิพากษาประหารชีวิต ตอนนี่จับสึกแล้ว (2 มีนาคม 2544) ผู้เล่าเชื่อว่า ใครทำบาปใดไว้ สิ่งนั้นจะกลับมาสนองในชาตินี้ และจากข้อความข้างต้นยังแสดงว่าผู้เล่าเชื่อในเรื่องชาติภพด้วย หรือ ข่าวกฎใช้ขวานไล่ฟันพ่อแม่อาการสาหัส เพราะ โกรธที่พ่อแม่อบรมสั่งสอน ผู้เล่ากล่าวว่า “ใครมีลูกประเภทนี้พูดได้คำเดียวว่า กรรมของเวร เวรของกรรม” (28 กุมภาพันธ์ 2544) ผู้เล่าต้องการจะบอกว่า ใครมีลูกที่กล้าทำร้ายพ่อแม่ผู้มีพระคุณได้ ถือเป็นเรื่องของเวรกรรม

นอกจากนี้ผู้เล่ายังมีความเชื่อในเรื่องของโชคชะตา จากข่าวผู้โชคดีถูกสลากกินแบ่งของ ธกส. ได้เงิน 10 ล้านบาท โดยมีญาติๆ และคนรู้จักมาแสดงความยินดีกันเต็มบ้าน “...เป็นแบบนี้ทุกราย ละครับ เวลาจน ไม่มีใครแกล คนดูถูก พอรวยขึ้นมา คนนั้นก็พี่ คนนี้ก็น้อง คนนั้นก็ญาติ ไม่รู้หูดขึ้นมา จากหลุมไหน ตอนจนเรียกก็ไม่ตอบไม่หันมาแกล พอรวยขึ้นมา มากันรีดๆ มาขอเงินบ้าง ขอยืมเงิน บ้าง เบี้ยนี้ไม่ใช่ธรรมดา เหมือนเขาบอกว่า รวยเป็นคน จนเป็นหมา เห็นไหมครับ ที่ผมบอกว่า คนเรา ถ้ามีดวงเงินมาเอง (8 กันยายน 2544) จากตัวอย่างข้างต้น ผู้เล่าเชื่อว่าความรวยขึ้นอยู่กับโชคชะตา แต่ก็ไม่สนับสนุนให้มั่งงายด้วยการกราบไหว้ขอสิ่งศักดิ์สิทธิ์